

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
**pentru realizarea „Capabilității de apărare aeriană cu baza la sol”
afărentă programului de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu
bătăie mare (HSAM)”**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1.
Descrierea
situației
actuale

La nivel global, mediul de securitate se află într-o continuă transformare, care se reflectă în accentuarea interdependențelor în relațiile internaționale și dificultatea delimitării riscurilor și amenințărilor clasice de cele asimetrice și hibride. Predictibilitatea redusă a evoluțiilor crizelor regionale și nerespectarea principiilor de drept internațional de către unii actori statali sau non-statali complică situația regională de securitate și determină creșterea riscurilor și amenințărilor. La nivel regional și subregional, mediul de securitate se află într-o nouă fază de reconfigurare. Dinamica actuală de securitate poate afecta atât direct, cât și indirect starea de securitate a României și siguranța cetățenilor săi.

Garantul principal al securității României este Alianța Nord-Atlantică, relația transatlantică reprezentând liantul strategic care conferă coerență și consistență acțiunilor NATO. Soliditatea relației transatlantice depinde de menținerea angajamentului SUA în Europa, precum și de modul în care aliații și partenerii europeni vor alocă resurse pentru dezvoltarea propriilor capacități de apărare.

În ceea ce privește amenințările aeriene, acestea se concretizează într-o varietate de platforme și muniții realizate în tehnologie înaltă, medie și joasă. Platformele pot transporta orice combinație de senzori, indicatori de ținte și muniții. Tendința acestor amenințări este de a deveni din ce în ce mai sofisticate, mai

letale și de a fi realizate din aparatura de zbor specifică sectorului civil, spre a fi utilizate ca amenințări asimetrice. Răspândirea progresului tehnologic a permis dezvoltarea și producerea de către diferite țări ostile, de noi arme performante. Prin flexibilitatea dată de utilizarea unor astfel de platforme și muniții, amenințările aeriene pot acționa omnidirecțional, în azimut și elevație, prin survolarea zonelor terestre și navale, cu un timp redus de avertizare. Aceste platforme și muniții pot fi utilizate la toate nivelele conflictuale, de la cel corespunzător campaniilor strategice de anvergură, la cel specific terorismului politic restrâns/regional.

Importanța sistemelor de apărare aeriană cu baza la sol a crescut în ultima perioadă, atât pentru protecția trupelor, obiectivelor și populației, împotriva loviturilor aeriene executate cu diferite mijloace (rachete balistice, rachete de croazieră, aeronave, rachete aer-sol cu diferite destinații), cât și pentru combaterea unor elemente teroriste care pot avea acces la tehnologii militare și pot lansa vectori echipați cu arme de distrugere în masă. Ca mijloace de reacție rapidă se folosesc, complementar față de avioanele de interceptare, sistemele de apărare aeriană cu baza la sol cu diferite raze de acțiune.

Cele mai eficiente și mai bune sisteme de apărare aeriană cu baza la sol sunt sistemele cu raza lungă de acțiune (HSAM), capabile să îndeplinească întreaga gamă de misiuni în zona de responsabilitate, având o autonomie corespunzătoare și care permit angajarea a cât mai multor ținte aeriene, la distanțe cât mai mari față de obiectivul de apărare aerian. Sistemele pot fi întrebuințate ziua și noaptea, indiferent de condițiile atmosferice, pe teritoriul României și în afara acestuia, în condiții de climă variind de la foarte rece la canicular uscată.

Integrarea României în structurile NATO nu exclude pericolul confruntării cu mijloacele de luptă ostile, mai ales în contextul evoluțiilor geopolitice recente, astfel încât realizarea unei arhitecturi operaționale naționale de apărare aeriană capătă o importanță deosebită. Intensificarea acțiunilor teroriste, îndeosebi a celor declanșate în/din spațiul aerian, a impus, cu necesitate, redefinirea măsurilor pentru apărarea aeriană cu baza la sol.

România, în calitatea sa de stat membru al NATO și UE, are obligația să continue și să își intensifice eforturile naționale pe dimensiunea de apărare și securitate. În acest context politico-militar, forțele aeriene și forțele terestre române trebuie să dispună, pentru îndeplinirea misiunilor specifice, de capacități/sisteme de apărare aeriană cu baza la sol cu bătaie mare HSAM credibile,

flexibile și eficiente, pentru a contribui la descurajarea unei agresiuni împotriva României și articularea unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate.

Nivelul curent de înzestrare cu sisteme de rachete sol-aer prezintă limitări privind combaterea simultană a mai multor ținte, evaluarea automată a gradului de amenințare și luarea deciziei de combatere.

În momentul actual, forțele armate române au în înzestrare sisteme de rachete sol-aer cu rază de mică și medie de acțiune, care sunt depășite din punct de vedere operațional și tehnologic, au un nivel limitat de interoperabilitate în raport cu sistemele altor state membre NATO și au resursa de viață epuizată. Acestea sunt echipamente de proveniență sovietică, a căror modernizare nu este fezabilă, fiind realizate în tehnologia anilor 1960-1970, acestea fiind menținute în serviciu prin utilizarea de piese și subansambluri recuperate din casări, în condițiile în care nu se mai găsesc piese de schimb noi pentru achiziție.

Pentru a se putea combate cu succes potențialele amenințări aeriene specifice războiului modern și pentru dezvoltarea capacităților corespunzătoare satisfacerii nevoilor misiunii, în perspectiva epuizării în următorii câțiva ani a resursei tehnice a sistemelor de rachete sol-aer de proveniență est aflate încă în înzestrare, este necesară achiziționarea unor sisteme de rachete sol-aer cu bătaie mare, în completarea bateriilor de rachete sol-aer cu bătaie medie HAWK PIP IIIR.

În acest context, înzestrarea forțelor armate române cu sisteme de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM), moderne, interoperabile cu sistemele de rachete sol-aer, cu sistemele de comandă, control, comunicații, și cu platformele multirol din dotarea proprie și a altor state membre NATO, adaptate misiunilor actuale, constituie o necesitate esențială, o cerință strategică care trebuie satisfăcută în cel mai scurt timp posibil. Prin înzestrarea cu sisteme de apărare aeriană cu baza la sol, se asigură capacitatea necesară pentru îndeplinirea corespunzătoare a misiunilor specifice pe termen mediu și lung, luându-se în considerare durata de viață a acestor sisteme, de aproximativ 30 de ani, care poate fi prelungită prin modernizări hardware și software succesive, datorită caracterului de sistem deschis specific echipamentelor de ultimă generație.

Dintre misiunile care vor fi îndeplinite de aceste sistemele de rachete cu raza mare de acțiune, menționăm:

- apărarea aeriană cu rachete sol-aer, în scopul prevenirii surprinderii și realizării unei riposte imediate, ferme și decisive,

pentru combaterea și nimicirea agresorului aerian încă din zona de frontieră, în toată gama de înălțimi și în condițiile existenței unui mediu electromagnetic ostil;

- desfășurarea de acțiuni militare, în mod independent sau în cadrul unor grupări multinaționale, pentru asigurarea integrității spațiului aerian și protecției obiectivelor din zona de responsabilitate;

- cercetarea permanentă a spațiului aerian desemnat în vederea apărării obiectivelor încredințate prin misiune împotriva rachetelor de diferite tipuri;

- sprijinirea celorlalte categorii de forțe ale Armatei României sau a forțelor multinaționale;

- participarea la operații și misiuni internaționale, conform planurilor aprobate;

- reacția rapidă, în condițiile integrării în sistemele de comandă-control, comunicații, calculatoare, informații, supraveghere și recunoaștere (C4-ISR) ale forțelor întrunite sau componentelor acesteia.

Utilizarea sistemelor de armă multiple, integrate și stratificate, reprezintă soluția de realizare a unei apărări aeriene eficiente, cvasi-impenetrabile, prin maximizarea sinergiei de la sistemele multiple desfășurate în teatrul de operații sau în zona de responsabilitate.

Sistemele HSAM, parte importantă a sistemului de apărare aeriană, vor acționa independent și / sau integrat cu sisteme cu rază medie, scurtă / foarte scurtă de acțiune pentru îndeplinirea misiunii; de asemenea, vor putea integra acțional alte sisteme de supraveghere aeriană / apărare aeriană cu baza la sol pentru îndeplinirea unei misiuni temporare. Datorită caracterului de interoperabilitate, sistemele HSAM pot fi puse la dispoziția NATO, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în cadrul Alianței.

Pentru a combate cu succes potențialele amenințări aeriene specifice războiului modern și pentru a dezvolta capacitățile corespunzătoare satisfacerii nevoilor misiunii, în perspectiva epuizării în următorii câțiva ani a resursei tehnice a sistemelor de rachete sol-aer de proveniență est, aflate încă în înzestrare, este necesară achiziționarea unor sisteme suplimentare de rachete sol-aer cu bătaie mare, în completarea bateriilor de rachete sol-aer cu bătaie medie HAWK PIP IIIR, urmând a le și integra într-o arhitectură unitară.

Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-147/30.10.2007 a stabilit că programul „Sistem de rachete sol-aer

cu bătaie mare (HSAM)” este de importanță strategică.

Prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-174/24.11.2016, programul HSAM a fost desemnat ca fiind de program de înzestrare esențial, corespunzând intereselor de securitate ale țării și angajamentelor asumate de România în cadrul organizațiilor euro-atlantice.

Având în vedere interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emiteră a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, au fost întocmite și aprobate următoarele documente:

- Documentul cu Nevoile Misiunii pentru „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”, aprobat cu Hotărârea Consiliului de Supraveghere a Cerințelor nr.209 din data 09.12.2015;

- Sinteza Studiului de Concept pentru „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”, actualizată, aprobată în baza Hotărârii Consiliului de Supraveghere a Cerințelor nr. 228/10.07.2017

- Documentul cu Cerințele Operaționale actualizat pentru „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”, aprobat în baza Hotărârii Consiliului de Supraveghere a Cerințelor nr. 302/03.08.2017.

Conform acestor documente întocmite la nivelul Ministerului Apărării Naționale, au rezultat cu privire la sistemul PATRIOT configurația 3+ următoarele:

- parametri tehnico-tactici permit combaterea amenințărilor aeriene specifice războiului hibrid modern, încă din zona de frontieră;

- permite o durată mare de menținere în serviciu, prin modernizări hardware și software permanente, rezultate din dezvoltări susținute de țările care au în înzestrare acest sistem de rachete;

- permite o planificare pe termen lung a strategiei de apărare aeriană;

- asigură satisfacerea nevoilor misiunii și cerințele operaționale ale forțelor armate române;

- este singurul sistem interoperabil cu echipamentele țărilor NATO care și-a dovedit maturitatea operațională în conflicte reale – *combat proven*;

- asigură o compatibilitate intrinsecă și un nivel de interoperabilitate dovedit cu sistemele de rachete sol-aer cu bătaie medie HAWK, având același producător (Raytheon SUA);

- configurația 3+ care va fi achiziționată de statul român, este

cea mai modernă variantă existentă pe piață în prezent, din punct de vedere al configurației hardware și software al echipamentelor de sol și rachetelor, configurație la care state precum SUA, Olanda, și Germania vor trece în următorii 3 ani, prin lucrări de modernizare a configurațiilor mai vechi pe care le dețin.

Pentru asigurarea sprijinului logistic al sistemului PATRIOT, la nivelul agenției NATO pentru Sprijin și Achiziții (NATO Support and Procurement Agency – NSPA) funcționează un parteneriat dedicat - PATRIOT Support Partnership (SP) prin intermediul căruia statele membre NATO deținătoare de astfel de sisteme (SUA, Germania, Olanda, Grecia, Spania) își asigură servicii de mentenanță complexă pentru echipamente și rachete. În cadrul acestui parteneriat statele membre beneficiază de un stoc comun de piese de schimb care asigură înlocuirea celor defecte în termen operativ. Prezența în Europa a facilităților de mentenanță a echipamentelor PATRIOT și a rachetelor, sub egida NSPA/PATRIOT SP, asigură un timp redus de transfer al echipamentelor defecte către aceste facilități în vederea efectuării reparațiilor. De asemenea, contribuția comună a statelor membre PATRIOT SP la costurile de operare și menținere a facilităților de mentenanță, proporțional cu densitatea de echipamente din înzestrare, reprezintă un avantaj financiar.

Totodată, prin achiziția sistemelor PATRIOT, România va avea acces la toate elementele de dezvoltare a configurației hardware și software, prin participarea la Programul internațional de cercetare-dezvoltare și servicii pentru sistemul PATRIOT - IESP (International Engineering Services Program), respectiv de monitorizare a comportamentului rachetelor pe ciclul de viață, prin Programul de supraveghere în teren a rachetelor - FSP (Field Surveillance Program). Prin participarea la IESP și FSP țările partenere au acces la rezultatele programelor de cercetare/dezvoltare finanțate în comun, ceea ce conduce la rezultate cu privire la modernizări/modificări/prelungiri de resursă pe ciclul de viață în condiții de eficiență economică.

Prin această achiziție se asigură compatibilitatea intrinsecă cu rachetele sol-aer cu bătaie medie HAWK, aflate în înzestrare și produse de același furnizor, precum și realizarea unei apărări aeriene stratificate. Astfel, în cadrul exercițiilor multinaționale desfășurate în anii 2016 și 2017, derulate în comun de către structuri ale Armatei României înzestrate cu sisteme de rachete sol-aer cu bătaie medie HAWK PIP III R și sisteme PATRIOT aparținând Comandamentului Forțelor Terestre Americane dislocate în Europa USAREUR. Practic, prin această cooperare s-a

demonstrat că prin utilizarea de către cele două sisteme de armă a protocoalelor de comunicații standardizate la nivelul NATO, se asigură interconectarea și interoperabilitatea acestora, ceea ce confirmă posibilitatea de configurare în cadrul aceleiași arhitecturi de comandă control și de utilizare a celor două componente cu bătaie medie, respectiv mare, în structuri independente, care pot coopera fie pe verticală, ierarhic, fie pe orizontală sau în structuri mixte.

Ministerul Apărării Naționale a înaintat în data de 27.03.2017 Departamentului Apărării al SUA documentul Letter of Request (LOR) for Letter of Offer and Acceptance (LOA) for Current Production Configuration 3+ PATRIOT System, în care și-a manifestat interesul pentru 7 (șapte) sisteme PATRIOT configurația 3+ (4 pentru Forțele Aeriene și 3 pentru Forțele Terestre), a echipamentelor majore, mijloacelor de transport, materialelor, pieselor, echipamentelor de mentenanță și muniției necesare, pachetul de suport logistic inițial și a serviciului de instruire, echipamentelor criptografice și cu regim special.

În data de 11.07.2017, Departamentul Apărării al SUA au înștiințat prin News Release asupra aprobării de către Departamentul de Stat al SUA a unei posibile vânzări către România în cadrul Programului Foreign Military Sales – FMS a sistemelor PATRIOT configurația 3+, cu un cost estimat de 3.9 miliarde de dolari, fără TVA și asupra notificării Congresului SUA, cu nr. 17-35/10.07.2017.

Asistența de securitate acordată prin Programul FMS se circumscrie Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii referitor la programele de asistență economică, tehnică și în domenii conexe, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 25/1996, Ministerul Apărării Naționale fiind împuternicit să reprezinte Guvernul României pentru negocierea, semnarea și derularea contractelor privind asistența de securitate acordată de către guverne străine în conformitate cu prevederile art. 50³ alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare.

Parteneriatul strategic România – SUA, lansat la 11.07.1997, a reprezentat și reprezintă un reper esențial al politicii externe a României, precum și un instrument eficient de sprijin a eforturilor interne în domeniul apărării.

Cu privire la domeniul apărării, Parteneriatul strategic, prin reperele sale cele mai semnificative:

- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind

statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30.10.2001, ratificat prin Legea nr. 260/2002;

- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României, semnat la București la 6 decembrie 2005, ratificat prin Legea nr. 268/2006;

- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România, semnat la Washington la 13 septembrie 2011, ratificat prin Legea nr. 290/2011;

- Declarația Comună privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii;

- Declarația Comună privind implementarea Parteneriatului Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii;

- colaborarea bilaterală intensă în desfășurarea misiunilor de pace și în combaterea terorismului (operațiunile din Irak, Afganistan etc.);

- operaționalizarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice de la Deveselu;

- cooperarea bilaterală în cadrul NATO pentru asigurarea implementării rapide și complete, până în 2017, a angajamentelor Summit-ului de la Varșovia, în special constituirea brigăzii multinaționale conduse de România, asigurarea prezentei aeriene și maritime Aliate întărite în regiunea Mării Negre, susținute de un program consolidat de exerciții și antrenamente întrunite și multinaționale, reprezintă unui din vectorii esențiali de natură să amplifice securitatea și prosperitatea României.

Totodată, în documentele care fundamentează planificarea apărării României (Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015 – 2019, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 33/2015, Programul de guvernare 2017 – 2020, prevăzut în Hotărârea Parlamentului nr. 53/2017) și în documente de planificare a apărării la nivel departamental (Carta albă a apărării, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 12/2016, și Strategia militară a României, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 708/2016), consolidarea parteneriatului strategic cu Statele Unite ale Americii reprezintă un obiectiv fundamental pentru perioada 2017 – 2020 și un fundament al politicii României.

Referitor la legislația incidentă, menționăm Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, la care România a aderat prin Legea nr. 22/2004, Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității.

Astfel, în conformitate cu art. 3 din Tratatul Atlanticului de Nord, pentru atingerea într-un mod cât mai eficient a obiectivelor acestui tratat, România, acționând individual, prin dezvoltarea propriilor mijloace, își va menține și va dezvolta capacitatea individuală și pe cea colectivă de a rezista unui atac armat.

Potrivit art. 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea respectă funcțiile esențiale ale statului și, în special, pe cele care au ca obiect asigurarea integrității sale teritoriale, menținerea ordinii publice și apărarea securității naționale. În special, securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - TFUE stipulează că orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței/securității sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, aceste măsuri netrebuind să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Directiva 2009/81/CE precizează la paragraful (1) din preambul că securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru, atât în domeniul apărării, cât și al securității, iar la paragraful (30) faptul că având în vedere specificitatea sectorului apărării și securității, achizițiile de echipamente, precum și de lucrări și de servicii efectuate de un guvern de la alt guvern ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive. În dezvoltarea acestei teze, prin art. 13 lit. f) se stipulează că directiva nu se aplică contractelor atribuite de un guvern unui alt guvern referitoare la furnizarea de echipamente militare sau echipamente sensibile; lucrări și servicii în legătură directă cu astfel de echipamente; lucrări și servicii special destinate unor scopuri militare, sau lucrări și servicii cu caracter sensibil. Directiva menționează, prin dispozițiile art. 2, domeniul de aplicare al actului normativ, sub rezerva art. 346 din TFUE.

Totodată, prezintă incidență și documentele elaborate la nivelul

Comisiei Europene: Commission Notice of 30.11.2016 Guidance on the award of government – to – government contracts in the fields of defence and security (Article 13.f of Directive 2009/81/EC) și Interpretative Communication on the application of Article 296 of the Treaty in the field of defence procurement, COM(2006) 779 final.

Potrivit normelor procedurale specifice Programului FMS, contractele de stat de tip Letter of Offer and Acceptance (LOA) presupun ca fazele execuției bugetare –lichidarea, ordonanțarea și plata – să se parcurgă anterior livrării bunurilor și prestării serviciilor și fără verificarea documentelor justificative care să ateste această livrare/prestare, certificarea urmând să se realizeze până la termenul final stabilit în contract sau în amendamentele la acesta. Astfel, Ministerul Apărării Naționale va efectua pentru începerea derulării LOA plăți în avans, iar aceste plăți vor putea fi justificate prin bunuri livrate și servicii prestate la termenul final stabilit prin LOA, care va depăși cel puțin un an bugetar. Ca urmare a derulării de achiziții de la Guvernul Statelor Unite, potrivit reglementărilor legislației americane, s-a constatat că, periodic, autoritățile guvernamentale americane pot emite facturi de regularizare a valorii bunurilor importate în România, ori de câte ori acestea acceptă ca eligibilă o cheltuială realizată de furnizorii implicați, stabilirea valorii finale a bunurilor fiind realizată într-o perioadă care de obicei nu depășește 3 ani. Astfel, la momentul stabilirii valorii finale a bunurilor potrivit art. 78 din Regulamentul CEE nr. 2913/92 al Consiliului European de instituire a Codului Vamal Comunitar și ale art. 100 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apărării Naționale are obligația regularizării sumelor aferente drepturilor de import și a altor taxe datorate (TVA, accize). Având în vedere această situație, devine incidente prevederile art. 173-174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind obligația plății de dobânzi și penalități de întârziere pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor. Având în vedere aceste aspecte, determinate de prevederile legislației Statelor Unite ale Americii cu privire la derularea contractelor de stat de tip LOA în cadrul programului FMS, este necesară reglementarea scutirii Ministerului Apărării Naționale de la plata penalităților și dobânzilor aferente diferențelor suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate.

<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE stipulează că orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței/securității sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, aceste măsuri netrebuind să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare. În situația dată este evident că achiziția are ca obiect produse militare, produse sensibile și servicii legate de acestea, așa cum sunt definite prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012 .</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, Guvernul are dreptul de a stabili circumstanțele și procedurile specifice pentru atribuirea contractelor de achiziție publică în situațiile prevăzute de art. 346 din TFUE.</p> <p>Potrivit Interpretative Communication on the application of Article 296 of the Treaty in the field of defence procurement, COM(2006) 779 final, „statele membre trebuie să-și definească interesele esențiale de securitate și ține de datoria lor să le și apere, cu mențiunea că derogarea în baza art. 346 din TFUE se aplică numai în cazuri clar definite și totodată trebuie să se asigure că nu sunt depășite limitele acestor cazuri”.</p> <p>În domeniul achizițiilor pentru apărare, singura modalitate pentru statele membre de a armoniza prerogativele din domeniul securității cu obligațiile care țin de TFUE, este aceea de a evalua cu mare atenție, la fiecare contract, dacă este sau nu este justificată o exceptare de la regulile Uniunii Europene. O astfel de abordare, caz cu caz, trebuie să fie riguroasă în special în zona de limită a art. 346 din TFUE, unde utilizarea exceptării poate fi controversată.”</p> <p>Aceasta înseamnă că autoritățile contractante trebuie în special să stabilească:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interesul esențial de securitate de protejat în speță. 2. Legătura între acest interes esențial de securitate protejat și contractul de achiziție publică avut în vedere. 3. Modul în care aplicarea regulilor UE afectează interesul esențial de securitate protejat. 4. Impactul asupra concurenței pe piața internă a produselor ne-militare. <p>Interesul esențial de securitate pentru statul român îl constituie</p>
---	---

realizarea capabilității de apărare aeriană cu baza la sol prevăzute la art. 1 lit. a) din lege, întrucât asigură întărirea securității naționale și regionale și contribuie în mod semnificativ la consolidarea parteneriatului strategic cu Statele Unite ale Americii.

Această achiziție va genera intensificarea cooperării militare dintre România și SUA, transferul de tehnologii și informații sensibile, creșterea nivelului încrederii între cei doi aliați. Această consolidare a Parteneriatului prin realizarea achiziției în cauză va duce la o creștere a nivelului de securitate a României și cetățenilor săi și va întări poziția/imaginea României ca furnizor de securitate regional.

Relația de parteneriat cu Statele Unite ale Americii oferă o garanție esențială pentru securitatea națională, cu valențe sporite în actualul mediu de securitate regional și internațional dificil și complex.

România va utiliza sistemele PATRIOT configurația 3+ pentru a-și întări apărarea proprie și pentru descurajarea amenințărilor regionale. Achiziția va crește capabilitățile defensive ale Armatei Românei pentru a se proteja împotriva acțiunilor ostile/agresiunilor și va proteja aliații NATO care și-au intensificat activitățile de instruire și operații pe teritoriul românesc. Achiziția va susține nevoile proprii ale României pentru apărarea proprie și va susține obiectivele NATO în domeniul apărării.

Având în considerare aspectele expuse anterior la pct. 1 Situația actuală, satisfacerea interesului esențial de securitate de mai sus se poate realiza doar prin achiziția sistemelor PATRIOT configurația 3+, a echipamentelor și munițiilor, mijloacelor de transport, echipamentelor de mentenanță, serviciilor de instruire, echipamentelor criptografice și cu regim special și a suportului logistic inițial, cuprinse în programul de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare HSAM”, neputându-se satisface și proteja interesul esențial de securitate printr-o măsură mai puțin restrictivă.

Totodată, aplicarea uneia din procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, care transpune în legislația națională dispozițiile comunitare specifice materiei achizițiilor publice în domeniul apărării și securității, duce la neprotejarea și afectarea interesului esențial de securitate în cauză, având în vedere elementele prevăzute la pct. 1 Situația actuală și aspectele de mai sus.

În ceea ce privește stabilirea eventualului impact asupra concurenței pe piața internă a produselor ne-militare, plecând de la faptul că achiziția prevăzută de programul strategic/esențial de

înzestrare „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare HSAM” are ca obiect produse militare, produse sensibile și servicii legate de acestea și având în considerare că interesul esențial de securitate menționat privește exclusiv aspecte militare, nu se poate identifica un asemenea impact.

Totodată, pentru eliminarea dificultăților privind identificarea, selecționarea și instruirea personalului de specialitate din structurile de apărare aeriană cu baza la sol este necesară legiferarea unor drepturi financiare specifice pentru acest tip de personal, având în vedere următoarele:

- gradul ridicat de stres și risc pe care îl presupune instruirea, operarea și mentenanța unui sistem nou de armă, caracterizat de factori de risc precum prezența radiațiilor electromagnetice în diverse spectre, lucrul cu elemente de muniții și încărcături explozive, lucrul cu echipamente și documentație cu nivel ridicat de clasificare a informațiilor, expunerea la factori de mediu dificili, prezența riscului de lansare accidentală în cazul unor vicii de comunicare - coordonare;

- pentru îndeplinirea obiectivelor asumate de România, aceste structuri pot fi dislocate în teatre de operații, imediat după atingerea nivelului de capabilitate operativitate finală;

- motivarea personalului în vederea participării la acest tip de misiune care necesită instruirea și înțelegerea aspectelor tehnice și operaționale, prezentate într-o limbă străină, pe durata instruirii.

Prin proiectul de act normativ:

- se propune aprobarea realizarea capabilității de apărare aeriană cu baza la sol aferentă programului de înzestrare esențial ”Sistem de rachete sol – aer cu bătaie mare (HSAM)”, prin atribuirea de către Guvernul României Guvernului Statelor Unite ale Americii de contracte succesive de tip Letter of Offer and Acceptance - LOA specifice Programului Foreign Military Sales - FMS, pentru achiziționarea a 7 (șapte) sisteme PATRIOT configurația 3+, a echipamentelor majore, munițiilor, mijloacelor de transport, materialelor, pieselor de schimb și echipamentelor de mentenanță, serviciilor de instruire, echipamentelor criptografice și cu regim special și a pachetului de suport logistic inițial;

- se declară interes esențial de securitate al statului român realizarea capabilității de apărare aeriană cu baza la sol;

- se prevede o derogare de la prevederile art. 173-174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pentru a nu se datora obligații fiscale accesorii pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor

	<p>importate în cadrul acordurilor de tip LOA atribuite de Guvernul României, precum și de la art. 21 alin. (5) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>- se reglementează o serie de drepturi și obligații specifice, aferente personalului care va participa la instruire în SUA.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
<p>Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ</p>	
1. Impactul macroeconomic	Se creează premisele pentru consolidarea/dezvoltarea în România a unui centru de excelență și de dezvoltare tehnologică în domeniul construcției, dotării și mentenanței sistemelor de rachete sol aer.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	<p>În conformitate cu art. 346 alin. (1) lit. b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și materiale de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.</p> <p>Această măsură este necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în articolul invocat anterior, întrucât permite continuarea activităților de producție/mentenanță esențiale în domeniul militar și nu depășește ceea ce este strict necesar acestui scop.</p>
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.

4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.					
5. Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta :						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) active nefinanciare						
b) bugete locale :						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Total estimat: 4, 64 miliarde USD cu TVA, începând cu anul 2017. Sumele necesare încheierii contractului prevăzut la art.1 alin. (2) din lege fiind prevăzute în bugetul Ministerului Apărării Naționale pe anul în curs.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 20 alin. (3) și art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg	Nu este cazul.

angajamente	
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
<p>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.921/2017.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.116/2017.
c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul.
d) Consiliul Concurenței	Adresa Consiliului Concurenței
e) Curtea de Conturi.	

	nr.14482/2017.
	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ se supune dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de Internet a Ministerului Apărării Naționale.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	În ședința comună din 11.04.2017 a celor două Comisii pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senat și Camera Deputaților, a fost aprobată inițierea procedurii de atribuire conform prevederilor Memorandumului nr. S.G.-2388. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
<p>Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare</p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și / sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ urmează a fi avizat de Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției și Agenția Națională pentru Achiziții Publice.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru realizarea „Capabilității de apărare aeriană cu baza la sol” aferentă programului de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSE

